

ره آورد درس پژوهی معلمان

اداره تکنولوژی و گروه های

آموزشی ابتدایی

www.ketab.ir

سرشناسه	: شکوهی، رحمان، ۱۳۵۱ -
عنوان و نام پدیدآور	: ره آورد درس پژوهی معلمان / به اهتمام رحمان شکوهی، آرش یداله‌ی، مجید ربیسی ؛ نظارت و سرپرستی معاونت آموزش ابتدایی استان چهارمحال و بختیاری ؛ تهیه و تدوین اداره تکنولوژی و گروه‌های آموزشی دوره ابتدایی.
مشخصات نشر	: اصفهان: معمارخانه باغ نظر، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۹۲ ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۸۳-۲۳-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: درس پژوهی -- ایران -- چهارمحال و بختیاری
موضوع	: -- Iran -- Chaharmahal va Bakhtiari Lesson study
موضوع	: تدریس اثربخش -- ایران -- چهارمحال و بختیاری
موضوع	: -- Iran -- Chaharmahal va Bakhtiari Effective teaching
موضوع	: تحقیق عملی در آموزش و پرورش -- ایران -- چهارمحال و بختیاری
موضوع	: -- Iran -- Chaharmahal va Bakhtiari Action research in education
موضوع	: معلمان -- اثر بخشی
موضوع	: Teacher effectiveness
شناسه افزوده	: یداله‌ی، آرش، ۱۳۵۹ -
شناسه افزوده	: ربیسی، مجید، ۱۳۶۲ -
شناسه افزوده	: ایران، وزارت آموزش و پرورش، اداره کل آموزش و پرورش استان چهارمحال و بختیاری، معاونت آموزش ابتدایی
شناسه افزوده	: وزارت آموزش و پرورش، اداره کل آموزش و پرورش استان چهارمحال و بختیاری، اداره تکنولوژی و گروه‌های آموزشی دوره ابتدایی
رده بندی کنگره	: B ۱۳۹۶/۱۰۲۰۸/۹
رده بندی دیویی	: ۲/۳۹
شماره کتابشناسی	: ۴۹
ملی	
تاریخ درخواست	: ۱۳۹۶/۰۸/۱۴
تاریخ پاسخگویی	:
کد پیگیری	: ۶۹۴۵۷۷۲

شناسنامه

عنوان: ره آورد درس پژوهی معلمان

نظارت و سرپرستی: معاونت آموزش ابتدایی استان چهارمحال و بختیاری

تهیه و تدوین: اداره تکنولوژی و گروه‌های آموزشی دوره ابتدایی

به اهتمام: رحمان شکوهی، آرش یداله‌ی، مجید ربیسی

امور رایانه: اسماعیل کاظمی

صفحه آرای و طراح جلد: نسیم نظری

تیراژ: ۱۰۰۰

چاپ: جهان بین

لیتوگرافی: مهدی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۸۳-۲۳-۵

نشانی: شهر کرد، میدان امام حسین (ع)، مجتمع ادارات، پژوهشکده تعلیم و تربیت

تلفن: ۰۳۸-۳۲۲۲۰۳۴۲-۳۲۲۲۴۳۹۰

فهرست

۷.....	مقدمه.....
۹.....	اهداف درس پژوهی.....
۹.....	گزارش فرایند درس پژوهی در سال تحصیلی ۹۵-۹۶.....
۱۰.....	فهرست درس پژوهی های منتخب مرحله استانی.....
۱۱.....	نمونه اجرا شده ۱.....
۱۲.....	چکیده.....
۱۳.....	مقدمه.....
۱۴.....	ضرورت اهمیت درس پژوهی.....
۱۵.....	بیان اهداف درس پژوهی.....
۱۵.....	بیان مسأله.....
۱۶.....	فعالیت های معلم و دانش آموز در قالب جدول.....
۱۷.....	فعالیت های یاددهی-یادگیرنده در تدریس.....
۱۸.....	تدوین طرح درس اول.....
۲۸.....	تدوین طرح درس دوم.....
۴۱.....	نقد و ارزیابی اجرای تدریس دوم.....
۴۲.....	یافته ها و پژوهش و جمع بندی.....
۴۳.....	پیشنهاها.....
۴۴.....	منابع.....
۴۵.....	نمونه اجرا شده ۲.....
۴۶.....	چکیده.....
۴۷.....	مقدمه.....
۴۸.....	برنامه عمل مراحل درس پژوهی گروه.....
۴۸.....	بیان مسأله.....
۵۱.....	بیان ضرورت و اهمیت پرداختن به موضوع از نظر گروه درس پژوهی.....
۵۲.....	دلایل چالش برانگیز مسأله.....

۵۳		راه کارهای گروه برای مقابله با چالش های موجود
۵۸		جدول الگوی آموزشی ۵E درس شعاع
۶۱		طراحی الگوی آموزشی و ملزومات آموزشی
۶۴		سناریو آموزشی مرحله اول
۷۴		سناریو آموزشی مرحله دوم
۸۶		نتایج حاصل از این درس پژوهی
۸۷		پیشنهادهات
۸۸		منابع

۸۹		نمونه اجرا شده ۳
۹۰		چکیده
۹۰		بیان مسأله
۹۱		اهداف کلی
۹۲		توصیف طرح درس (سناریو) اول
۱۱۵		طرح درس دوم
۱۲۶		پیشنهادهات
۱۲۸		منابع

۱۲۹		نمونه اجرا شده ۴
۱۳۰		چکیده
۱۳۱		مقدمه
۱۳۲		مرحله مقدماتی
۱۳۲		تبیین و تشریح مسأله
۱۳۷		تدوین طرح درس اول
۱۴۸		تدوین طرح آموزشی دوم
۱۶۱		آنچه می دانستیم و آنچه بدست آوردیم
۱۶۲		منابع

نمونه اجرا شده ۵.....	۱۶۳
چکیده.....	۱۶۴
ضرورت و اهمیت پرداختن به موضوع از طریق درس پژوهی.....	۱۶۵
بیان ویژگی ها و شرایط خاص مسأله.....	۱۶۶
طراحی و تدوین طرح تدریس اول.....	۱۶۹
طراحی و تدوین طرح تدریس دوم.....	۱۸۰
پیامدها و یافته های درس پژوهی و تعمیم پذیری و اشاعه آن.....	۱۸۹
پیشنهادهای.....	۱۹۱
منابع.....	۱۹۲

www.ketab.ir

پژوهش به عنوان یکی از مهم ترین منابع شناخت و آگاهی انسان ها از دیرباز نقش مهمی در توسعه جوامع و سازمان ها داشته است. در آغاز قرن بیست و یکم توجه همگان، بیش از گذشته، به نظامهای آموزشی معطوف شده است؛ در آموزش و پرورش نیز به عنوان یکی از پیچیده و دشوارترین عرصه های فعالیت بشری، پژوهش در تولید دانایی نقش برجسته ای داشته و دارد. توجه و تمرکز نظام های آموزشی نیز به بهبود یادگیری مدرسه ای افزایش یافته است. رویکردهای اخیر در نظام آموزش و پرورش در راستای بهبود یادگیری، حاکی از یادگیری مشارکتی در کلاس درس، تربیت دانش آموزان به عنوان نسل پژوهنده می باشد و چون معلم، کارگزار اصلی آموزش در کلاس درس است، اگر خود به درستی آموزش نبیند و پژوهشگر نباشد، چگونه می تواند نسلی پژوهنده را تعلیم دهد؟ معلمان برای توسعه حرفه ای خود ناگزیر باید در ایجاد گوناگون با پژوهش ارتباط برقرار کنند. عرصه تدریس و یادگیری، عرصه ای پیچیده برای عمل است. به همین دلیل معلمان به عنوان راهبران اصلی این عرصه باید دانش و آگاهی های بالایی برخوردار باشند. بخشی از دانش و آگاهی های مورد نیاز حرفه ای می با مراجعه به نتایج پژوهش های دیگران به دست می آیند که بهره مندان از آنها به درک اصول مشترک حرفه معلمی و تدریس کمک می کند. اصولی که می تواند بنیان رشد حرفه ای معلم را ایجاد کند و تقویت و تداوم بخشد. درس پژوهی، رویکرد دیگری برای توسعه حرفه ای معلمان است. این رویکرد الگوی عملی بازبینی مداوم الگوهای ذهنی و بازانديشي مشارکتی عمل کارگزاران آموزشی و الگوی موثر برای بهبود مستمر آموزش در مدرسه محسوب می شود و به مثابه روش نوین پژوهش در عمل و هسته های کوچک تحول در آموزش، به گسترش پژوهش و تولید دانش حرفه ای در مدرسه کمک می کند. به علاوه برفرايند یادگیری گروهی و بهسازی مستمر (تدوین برنامه، اجرا، بازبینی و بازانديشي، یادگیری و ترویج یافته ها) مبتنی است و فرصتی برای سهیم شدن کارگزاران آموزشی در تجربه های یکدیگر را فراهم می آورد. این رویکرد، تدریس را به عنوان عملکرد و فعالیت فرهنگی مورد توجه قرار می دهد. فعالیتی که از طریق تفکر عمیق، پرسشگری و تحقیق و تمرکز جمعی بر تدریس به جای تدریس به صورت انفرادی صورت می پذیرد. در این فرآیند، یادگیری معلمان

از یکدیگر به صورت مشارکتی سازماندهی می شود و در عمل، ظرفیت مدارس برای تولید و به کارگیری دانش حرفه ای در مدرسه و گسترش امکان تغییر خود-پایدار و مستمر افزایش می یابد.

کتاب حاضر در راستای نیازهای علاقه مندان روبه رشد درس پژوهی در استان تهیه شده است و کوشش گردید با تکیه بر تجارب ملی و استانی الگو و منبع مناسب آموزشی ارائه گردد، تا ضمن آن که به اشاعه تجارب و پیام درس پژوهی کمک نماید زمینه را برای رفع ابهامات و سوالات و پاسخگویی به برخی نیازهای معلمان را فراهم سازد. امید است به این هدف نزدیک شده باشد. در هر حال از ارائه هرگونه انتقاد و یا پیشنهاد نسبت این مجموعه در جهت دستیابی به الگوها و روش های موثر در ترمندسازی حرفه ای معلمان استقبال می نمایم.

فرج الله اعرابی

معاون آموزش ابتدایی

تأیستان ۹۶

www.ketab.ir